

OSA FLAAMILAISEN TAITEILIJAN HIERONYMUS
GALLEN KUKKASEPPELETTÄ ESITTÄVÄSTÄ
MAALAUKSESTA, 1636-1679. KUVA WIKIMEDIA COMMONS

MARJO MELÄ |
**TUTKIMUKSESTA
JA VÄHÄN
MUUSTAKIN**

**TUTKIJA AINO
SAARISEN VÄITÖSKIRJA
HÄTKÄHDYTTI JOITAKIN
KASVATUSTIETEILIJÖITÄ
SEN VERRAN, ETTÄ
KATSOTTIIN PARHAAKSI
OLLA MAHDOLLISIMMAN
HILJAA SIITÄ.**

Tutkimuksen pääväättämät olivat, että digitaalisuus ja itseohjautuvuus eivät automaattisesti lisää oppimista varhaiskasvatuksessa ja peruskoulussa. Tämä on asia, jonka kutakuinkin kaikki opettajat ovat jo havainneet käytännön tasolla.

Saarisen mukaan tässä on kyse myös tasa-arvosta ja se on suomalaisessa yhteiskunnassa kipeä, jos todetaan, että varhaiskasvatus ei välttämättä aina lisää tasa-arvoa. Peruskoulusta on jo pitkään tiedetty, että koulu ei kykene tasaamaan oppilaiden kotitaustasta johtuvia sosiaalisia eroja.

Kasvatustieteessä näyttää olevan tiettyjä mantroja, joita ei saa kyseenalaistaa, ja yksi niistä on digitaalisuuden vaikutus oppimiseen. Aina pitää olla jotain, jolla perinteiset opetusmenetelmät kyseenalaistetaan. Toinen on kouluuunnittelu ja siihen liittyvät isot avotilat, joita on jonkin verran rakennettu. Tästä aiheesta ei ole juuri Suomessa tehtyä tutkimusta, mutta niiden ongelmia esim. meluisuutta ei haluta kyseenalaistaa.

Opetan lukiossa, johon tulee opiskelijoita ympäri Suomea erilaisista kouluista. Koulurakennus on vuodelta 1901 ja isoja avotiloja ei ole vain tavallisia luokkia. Opiskelijat ovat kuitenkin hyvin ilahuneita siitä, että tunnilla jokaisella on oma pulpetti, jossa voi käyttää läppäriään ja muuta "vanhanaikaista". Omituista, eikö olekin! Opiskelijat myös pitävät vanhasta koulurakennuksesta, koska siinä on heidän mielestään tunnelmaa ja se

LÄHTEET: [HTTPS://SUOMENKUVALEHTI.FI/PAAJUTUT/KUNAINO-SAARISEN-VAISTOTUTKIMUS-HAASTOI-KOULUTUSMANTRAT-PROFESSORIT-ALAHATIVAT-ON-MORAALITONTA-HAMMENTAA-POLIITIKKOJA/](https://suomenkuvalehti.fi/paajutut/kunaino-saarisen-vaistotutkimus-haastoi-kooulutusmantrat-professorit-alahtivat-on-moraalitonta-hammentaa-poliitikkoja/)

lisää heidän mielestään yhteisöllisyyttä.

Kasvatustieteessä ei näemmä oikein arvosteta toisinajatteliijoita, mutta pidetäänkö meitä opettajia niin yksinkertaisina, että nielemme kaiken, mitä meille tutkimuksen nimissä tarjotaan? Opettajilla on käytännön kokemusta työstään koulussa, mitä taas kasvatustieteilijöillä ei useimmiten ole. Kuitenkin heidän näkemyksiään meille tarjotaan ainoana oikeina, vaikka me näemme, että käytännössä ne eivät aina toimi.

Suomen Pisa-tulokset ovat tulleet kautta linjan alaspäin ja selityksiä siihen on kuultu, Mutta kuinka on mahdollista, että Viro on tällä hetkellä menestyneempi kuin Suomi, vaikka siellä opettajien keski-ikä on yli 50 vuotta ja nuoret eivät tahdo opetuslalle? Opetus on Virossa paljon kurinalaisempaa kuin Suomessa ja kovin ihmeellisiä kokeiluja ei ole ollut varaa tehdä.

Suomessa nuoret opettajat väsyvät työhönsä melko nopeasti, koska koulutus ei sittenkään ole antanut heille välineitä työtään varten. Opettajan sisäänajossa menee vuosia. Nuoret opettajat kuitenkin haaveilevat alanvaihdosta. Pitäisi-köhän asialle tehdä jotain?

Olen itse väitellyt tohtoriksi 2001 ja en suinkaan ole ainoa väitellyt Helsingin kouluissa. Väitöksestä en puhunut mitään koulussa.

Silloin vielä väittelijöiden nimet julkaistiin Hesarissa, joten seuraavana päivänä asia oli tiedossa. Sen jälkeen sain kuulla, kuinka tässä työssä ei sitten mitenkään tarvitse tohtorin tutkintoa. Maisteri riittää hyvin. No riittäähän se, mutta mitä hyötyä minulle on ollut tutkinnostani. Se on laajentanut tietomäärääni ja argumentaatiokykyäni. Olen saanut paljon sellaisia tietoja ja taitoja, joita olen voinut soveltaa opetuksessani. Todistin myös itselleni, että kykenin tekemään väitöskirjan.

Kuitenkin etenkin lukioihin tulee jatkuvasti opettajia, jotka ovat väitelleet ja usein oman työnsä ohella, mikä on muuten aika raskasta, voin kokemuksesta sanoa. Ihmisillä on erilaisia harrastuksia. Kuntapuolella tästä harrastuksesta ei tule enää lisää palkkaakaan, toisin kuin yksityiskouluissa.

Väittelemine ei ole itsetarkoitus, mutta prosessina ja kokemuksena varsin kasvattava. Lisäksi se avaa mahdollisuuksia opettaa muissakin oppilaitoksissa. Itse olen opettanut opiskelijoita ala-asteelta yliopistoon, ja on ollut varsin riemastuttavaa tavata entisiä oppilaita opettamillani yliopiston kursseilla.

MARJO MELA

FT, LEHTORI

LUOTTAMUSMIES JUKO

SIBELIUS-LUKIO